

Priloga vsaki številki
in vsaka s pedesetno
vredno in v Mariboru
je podljudska na čez
za vsake leto K 4.--
za pol leta " 2.--
za četrt leta " 1.--

Preveljina ne postaja
gospodstva v tiskovni
in. Cirila, karolika
cilna list. K. List se
postaja do odprevidi.

Poljudski list. In-
pomena družba de-
lajo list brez po-
sodne množine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Preveljina listi dobi
se v tiskovni in pol
gospoda Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Recepti se ne vra-
dajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za označba se plačuje
od navadne vrednote,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 31.

V Mariboru, dne 4. avgusta 1904.

Tečaj XXXVIII.

Narodno šolstvo na Štajerskem.

Danes, dne 4. t. m. zboruje v Žalcu glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda. Kdor se zanima za napredek slovenskega šolstva in ima časa na razpolago, pohitel je danes v Žalec, da tamkaj v zboru navdušenih in modrih narodnjakov odda svoje nasvete v toli važni stvari. Komur je sicer šolstvo pri srcu, a nima časa za Žalec, premišljuje doma o tem predmetu.

Ljudsko šolstvo na Spodnjem Štajerskem je v narodnem oziru — in samo s tega stališča — ovorimo danes o šolstvu — v znamenju nazadovanja. Na Spod. Štajerskem dobivamo vedno več samonemških sol na račun slovenskih in dvojezičnih ljudskih sol. Mest Maribor, Ptuj in Celje niti tukaj ne vzamemo v poštev! Samonemških sol imamo po Slov. Štajerju — izvzemši imenovana mesta — že 23, beri triindvajset in sicer so sledeči kraji tako nesrečni: Studenci, Poberž, Karčevina, Radvanje, Razvanje, Lekre, Št. Ilij nad Mariborom, Sv. Križ tik Slatine, Rogatec, Ljutomer, Ormož, Vojnik, Konjice, Brežice, Sevnica, Laško, Vitanje, Slov. Gradec, Muta, Marenberg, Brezno, Vrata, Sladka gora pri Muri.

Zraven teh 23 ponemčevalnic pa še imamo po zadnji deželni statistiki tudi že celih 39 dvojezičnih sol, t. j. takih, kjer je nemščina učni jezik večinoma že od tretjega šolskega leta naprej. In po uredbi naših najslavnejših »pedagogov« je sploh v

vsaki ljudski šoli od tretjega šolskega leta naprej nemščina učni predmet!!

To je stanje našega ljudskega šolstva v narodnem oziru. Žalostno stanje! Vidi se, da je smer šolske politike, ki se nam vsiljuje iz Gradca, odločno ponemčevalna. Ne mnogostranska in temeljita izobrazba za življenje je najvišji smoter te politike, ampak znanje več jezikov! Če bi bilo znanje več jezikov res najboljša podlaga za človeško blagostanje, potem bi bili cigani najsrečnejši in najbogatejši narod na svetu, kajti vsak cigan zna vsaj tri jezike! Žal, da mnogi naši ljudje tega ne premislijo in sami hite v pogubo, v katero jih vabijo Nemci.

Ne vemo, ali je danes razvil v Žalcu kdo to žalostno sliko našega šolstva na Sp. Štajerskem ali ne. Toda če jo tudi je, družba sv. Cir. in Met. nam ne more pomagati. Ampak ona nas samo uči, kako se moramo braniti proti tujemu navalu. Ideja samocrambe in samo pomoči je rodila družbo sv. Cirila in Metoda in ta ideja mora preiti tudi vsakemu slovenskemu Štajercu v kri in mozeg, ako se hočemo rešiti. Poglejmo si sovražnika, a ne tarnajmo, ampak na delo! Pridobljajmo občine in okrajne zastope, s tem dobimo tudi krajne in okrajne šolske svete v svoje roke in one številke nemških in utrakvističnih sol se ne bodo več množile, ampak krčile. V tem boju za občine in okrajne zastope leži edino rešitev našega ljudskega šolstva iz ponemčevalnih spon. Zraven pa podpirajmo tudi vstrajno družbo sv. Cirila in Metoda, da nam bo pomagala tam, kjer smo po številu v manjšini in ni

upanja, da bi prišli Slovenci kmalu na krnilo. To je edino trezna narodna ljudsko-šolska politika, vse drugo je frazerstvo! In tega je pri nas preveč!!

Politično zborovanje v Hotinji vasi.

Novo volitve so razpisane. Nasprotniki našega naroda, posebno pa našega kmeta, so zopet na nogah, da z različnimi obljubami omamijo nevesečega slovenskega volilca. Naloga naših političnih društev je torej, da poučijo volilce. To nalogo si je postavilo tudi »Slovensko društvo« ter začelo prirejati shode po mariborskem okraju. Prvi shod je priredilo društvo v znani narodno-zavedni vasi Hotinja vas minolo nedeljo popoldne.

Na predlog odbornika »Sloven. društva« g. dr. Pipuša, se je izvolil gosp. Pišek za predsednika, ki je na to otvoril zborovanje ter v prisrčnih besedah pozdravil dole občane iz domače in sosednih vasi ter goste iz Maribora. Oddal je besedo g. dr. Pipušu, ki je temeljito in v poljudni besedi razložil volitve v IV. skupini, ki se bodo vršile dne 20. septem. t. l. Razlagal je, kdo sme voliti, kje se bo volilo in kako se bo glasovalo, nadalje kakšna bo volilna komisija. Ker bo v mariborskem volilnem okolišu krčkone pet strank postavilo svoje kandidate, je lahko mogoče, da pride do ožje volitve, katera se bo vršila tri dni pozneje t. j. dne 23. septem. Zato je posebno opozoril na to, naj vsak volilec dobro shrani izkaznico in volilni listek

Listek.

Skoke pri Mariboru.

(Napisal **Gabr. Majcen** po svojem predavanju v Skokah dne 10. julija 1904, prirejenem po »Zgodovin. društvu« za Spodnji Štajer.)

(Dalje.)

Kot prva sta se l. 1556 tukaj nastanila imenovana vojvodi Aleksić in Vukmir. Listina pravi, da sta si postavila novo hišo, za katero je dal denar Aleksić. In star slovenski zapisek iz iste dobe poroča, da so tej novi naselbini ljudje rekali »Odobesko«, kar gotovo ni nič drugega kakor »Od obeh uskokov«, krajše »Od obeh skokov«. V listinah, seveda tudi nemških, pa se selo odslej imenuje »Uskoggen-Huf«. Posestvo je bilo cesarskega in deželnega davka, desetine kakor tudi tlake ali robote popolnoma prosto.

Prvima naselnikoma je kmalu sledil Aleksićev bratranec Dojtšin in zdaj se je vse zemljišče uradno razdelilo na tri enako velike dele, tako da je na vsakega prišlo okoli 100 oralov. Kakor nam je iz prejšnje opazke anano, je torej na nekdanjem Vodogaju zdaj živelo okoli 40 ljudij. Iz listin je razvideti, kakor da so vse tri rodbine bivale v eni hiši in sicer v tisti, ki jo je bil dal postaviti Aleksić. Wildenrainerjeva se nam-

reč ne omenja več. Mogoče pa je tudi, da je še stala, pa se zato ne navaja, ker ni bila glavna. Rodbine so bile bržčas vse med seboj sorodne in, dasi je zemljišče bilo točno razdeljeno, vendar živelo skupno, nekako zadružno, kakor so bile vajene iz domovine. Saj je narod srbski še v prvi polovici 19. stoletja živel le v zadrugah.

Vsled zakonov je naselbina vedno dobivala novih in sicer moških kakor ženskih članov ter se množila naglo, in zato se nimamo čuditi, ako so na neki listini iz l. 1570 kot glavarji teh uskokov podpisani: Aleksić Mikula, Vukmirić Peter (potomec Vukmirov), Novaković Radko Radko Mali (menda sin Novakovićev), Mislinović Radoslav, Sladović Jurij in Vranković Marko — 7 jih je — in se v drugi listini iz leta 1578 kot glavarji imenujejo: Aleksić Rade, Aleksić Radovan, Vukmirić Peter, Sladović Jurij, Sladović Ivan, Vranković Marko, Vranković Pavel, Bakoš Radoslav, Bakoš Raleta in Ratković Mikula — zdaj jih je že 10 —. Ko zadruga ni več štela samo dveh poglavarjev uskokov, kakor izprva, ampak več, so Slovenci selo začeli imenovati Uskoke ali okrajšano Skoke, katero ime je ostalo do današnjega dne (Nemški: Skogge.) Seveda se je poleg tega novega imena še dolgo

ohranila stara nazivka »Odobesko«. Prebivavcem so rekali »Uskoki«, »Skoki« ali pa tudi »Pribegi«.

Vere so novi naselniki menda iz večjega bili pravoslavne, nekateri, kakor kažejo imena, tudi turške, vendar so se, kakor je iz listin sklepati, na slovenski zemlji pokatoličili kmalu.

Ko so Turčijo ostavili, bržkone nobeden izmed njih ni bil plemenitega rodu. A gotovo je, da so habsburški cesarji radi izvenrednih zaslug nekatere povzdignili med plemenitase. O Juriju Sladoviću je to dokazano. V drugem slučaju je celo ohranjena listina koženica (lastnina Peskova), s katero se je podelilo plemstvo. Ta listina, ki nosi neoskrupen pečat cesarja Maksimilijana II., je bila pisana dne 3. velikega srpana 1574 ter pravi, da se z njo v plemenstvo povzdignejo bratje Radoslav, Raleta, Peak in Ogman Bakoš. Grb kaže dve roki, vsako s turškim mečem, katerih ena ravno zamahne po turški glavi.

Iz prej navedene listine od leta 1578 smemo sklepati, da je naselbina po 20letnem bivanju na Ptujskem polju štela nad 100 duš, namreč Srbov. Bivali pa so na dvoru tudi posli razne vrste; kajti poljskega dela ti ljudje bržkone niso opravljali sami, ker so bili stanu, ki bi se danes dal primerjati oficirskemu. Če so tudi odrastli moški bili večidel od doma, vendar ni mogoče, da

za ožo volitev. Vsakdo naj gre neustrašeno volit, naj se ne boji, da bi kdo vedel, koga bode volil, kajti volitev bo tajna, ker se bo volila z volilnimi listki. Na koncu pozove vse volilce, naj se poslužijo svojih težko priborjenih pravic, naj gredo vsi volit. Z živjoklici so pritrtili zborovalci govorniku.

Predsednik g. Pišek se zahvali gosp. govorniku ter na'lo pouči navzoče člane domače zadrage zaradi nabave čistega ovsa. Sodbčane poprosi, naj mu pomagajo pri sestavljanju volilnega imenika ter zaključijo zborovanje.

Sledila je na to prosta zabava, pri kateri so udarjali vrli domači tamburci ter peli domači in tuji pevci.

Rusko-japonska vojna.

Vojaški pisatelj »Standarda« očitja Japoncem, da jim manjka potrebne drznosti. Pri Dašičavu je bilo najmanj sto tisoč Japoncev proti 30 000 Rusom. Zato se ta pisatelj kar divi spretnosti, s katero je znal poveljnik ruskih zadnjih straž izvršiti svojo nalogo. Dejstvo je, da so Japonci trebali pet dni za pot iz Kajpina do Dašičava, to je daljava kakih 27 kilometrov. Rečeni pisatelj sklepa iz te počasnosti, da Japonci niti niso pripravljani za odločilen napad proti severu, katerega so napovedali toliko časa.

Berolinski list »Lokal Anzeiger« pa trdi, da je sedaj vsa japonska vojska v Mandžuriji in da ni v Japonski nič več izvežbanega vojaštva. Slednjič poročajo francoskemu listu »Journal« iz Ljaojana: »Rusi so bili dovolj močni, da bi bili mogli dolgo braniti stališče pri Dašičavu. Zapustili so to stališče le zato, ker je tako zahteval vojni načrt, določen že dolgo časa! Tako govore neruski pisatelji različnih narodnosti. In od teh je menda vendar pričakovati nekoliko več nepristranosti nego od zagrizenih ruskih nasprotnikov, ki govore o velikanskem ruskem porazu, ko ni bilo niti še enega spopada Japoncev z glavno rusko armado.

Vladivostoško brodovje.

še vedno kroži po Japonskem morju. Minoli teden je prišlo nemški parnik »Arabia«, ki je bil najet od neke ameriške družbe za prevažanje vojaških potrebščin na Japonsko. Na parniku je bilo tudi 20.500 vreč moke. Vladivostoško brodovje je naredilo Japoncem za 15 milijonov jenov škode. Mnogo prevoznih ladij stoji v japonskih lukah, ker si ne upajo na morje. — Dne 1. avgusta je brzojavil admiral Aleksejev carju: Kakor poroča po-

veljnik portarturskega brodovja, je srečala neka ruska torpedovka v noči dne 10. julija parnik »Hipsang«, ki je odplul z japonskim moštvom iz Fučnjskega zaliva. D siravno je torpedovka desetkrat vstrelila, se »Hipsang« ni hotel ustaviti. Radi tega ga je potopila s torpedom, potem ko je rešila del moštva in popotnikov. Med potniki je 12 Kitajcev ranjenih, katere so prepeljali v bolnico. Mnogo oseb je utonilo.

Boji na suhem.

Petrograd, 1. avgusta. Kuropatkin poroča carju z dne 31. julija: Na južni strani so se predaji oddelki našega levega krila po irdovraimem boju pri vasi Sandenta, ko so dvakrat menjali svoje stališče, umaknili nekoliko v smeri proti Hajčenu. Zadnje oddelke našega desnega krila sovražnik ni zasledoval, omejil se je na artilerijski boj. Poročila iz Sjunečena pravijo, da je napad na ondotno naše stališče prenehal ob 6. uri 45 minut zvečer. Naši oddelki so ondi vzdržali svoje stališče. O bojih našega skrajnega desnega krila še nisem dobil poročil. Tudi k pralazu Janzelin odposlani vzhodni oddelk je vzdržal svoja stališča. Poveljnik tega oddelka, general grof Keller, ki si je izvolil najbolj sovražnikovim strelom izpostavljeno baterijo, je bil ob 3. uri popol. po neki granati smrtno ranjen ter je umrl 20 minut nato. V smeri Saimaci-Ljaojan zbirajo Japonci navidezno velike čete. Izgube včerajšnjega dne še niso določene. Brzojavka končuje z besedami: »Naše čete so vzdržale vsa svoja stališča.«

General grof Keller je bil rojen 1850. Njegov prednik, Henrik Keller, je bil Švicar ter je bil polkovnik v avstrijski armadi. General Keller je bil izvrstno vojaški vzgojen in se je odlikoval v upravni službi, kakor v vodstvu čet. Bil je dalje časa načelnik oddelka pažev, na kar je postal generalni guverner v Jekaterinoslavu. To dostojanstvo je odložil, ko je izbruhnila vojska, ter se je podal prostovoljno na bojišče. Grofu Kellerju so poverili najtežje izvršitve. Po porazu ruske armade ob Jalu mu je bilo izročeno vodstvo te armade. Nastopil je s svojo divizijo pot od Jala v Mandžurijo ter se je nahajal pri soru, katerega naloga je bila ovirati Kurokijevo prodiranje.

Port Artur.

Japonci v svoji domišljavosti vsak dan pričakujejo, da bo Port Artur padel. V Tokio so že v juliju delali priprave za veselico, ki jo bodo priredili pevodom padca Port Arturja. Toda odlagati in čakati morajo. Japonska in angleška poročila so že minoli teden pripovedovala o padcu trdnjave, toda

so se izkazala kot lažnjiva. Rusi pravijo, da so se Japonci okoli 20 km. od prave trdnjave.

Politični oglej.

Deželni zbori. Z Dunaja se poroča, da bodo deželni zbori sklicani k zborovanju okoli 15. septembra ter da bodo zborovali do polovice oktobra.

Italijanski izdajalci. Minoli mesec je preiskala policija v Trstu vsled ovadbe prostore nekega italijanskega telovadnega društva ter tam našla zaboj z bombami, s katerimi so baje hoteli razstreliti novi Narodni dom v Trstu. Ti Italijani bi radi spravili mesto pod italijansko vlado, k r so jim pa Slovenci na potu, delajo s tako grdimi sredstvi proti njim. Vsled tega so zelo razburjeni ter so priredili demonstracije po mestu. Pri tem se je slišal pogosto klic: Doli z Avstrijo! Živijo Italija! In te ljudi avstrijska vlada podpira proti Slovincem, ki so bili vedno zvesti Avstrijanci! Vzgaaja si na ta način kačo na svojih psih.

Ruski minister umorjen. Minoli četrtek je bil umorjen v Petrogradu ruski minister notranjih zadev, Plehve. Neki nihilist je vrgel bombo pod kočijo, ko se je peljal minister k carju. Učinek bombe je bil grozen. Ministru je odtrgalo glavo, v trebuh mu je zagnalo kosce ra detele kočije in noge je imel popolnoma zlomljene. Kočijaž, kočija in konja so bili tudi raztrgani. Mnogo oseb, ki so bile v bližini voza, so več ali manj ranjene. Napadalec je mlad mož, ki je bil od bombe tudi precej ranjen. Izbilo mu je oko in ga na glavi močno poškodovalo. V bolnišnici so ga operirali, in ko je prišel k zavesti, so ga zaslišali. Toda on noče ničesar izdati ter noče povedati sokrivcev. Pravi samo, da je dobil nalogo od revolucionarne družbe umoriti ministra in da zdaj rad umrje, ko je svojo nalogo izvršil. Ko je car izvedel o grozovitih smrti svojega ministra, je vzkliknil: »Moj Bog, moj Bog!« Pogreba sta se udeležila car in carica. Vdovi ministra je poslal car dolgo tolažilno pismo. Naslednik umorjenega ministra je tajni svetnik Durnovo, ki začasno vodi notranje ministrstvo.

Mej Francijo in sv. Očetom so pretrgane vse vezi. Francija je povedala poslaniku sv. Očeta, da lahko odide, in ta je res dne 30. julija zapustil Paris. Znano je, da že dolgo vira na Francoskem ljut boj proti veri in cerkvi. Zdaj je dospel torej tako daleč, da Francija noče imeti nobene zveze

bi bile ženske z otroki in starci mogle imeti dovolj prostora v eni hiši. Ali ker listine le vedno govore o eni taki stavbi, mislim, da so se k prvotni hiši pristavljale kolibe.

A ne le radi stanovanja, ampak tudi za živež je sila sčasoma postala huda. Res je sicer, da se je gošča bržčas že takrat bila iz večjega izpremenila v polje, — a jedcev je bilo mnogo; res je tudi, da so Uskoki od vlade dobivali denarne podpore, ali te podpore so, kakor listine kažejo, bile v razmerju do velikega števila ljudi, katerim so dohajale, le neznatne; vrhutega pa so bile redke in neredne. Zato so Uskoki cesarja opetno prosili, naj jim da novih zemljišč; a tudi sami so taka kupovali, ako so jim to denarne razmere dovolile. Prvokrat so prosili že pred letom 1564, torej še cesarja Ferdinanda; cesar jim je sicer obljubil, željo izpolniti, a ni prišlo do izvršitve, ker je prej umrl. Pred l. 1570 je neki Uskok Mihelek (to je gotovo le krstno ime) od zajčkega samostana kupil v Rogozi 7 pristav, a po njegovi smrti jih je vdova zopet samostanu vrnila. Mihelek te posesti ni užival dolgo, kajti že iz leta 1572 se poroča, da je Jurij Sladović se trudil, zemljišča od samostana dobiti nazaj, hoteč jih združiti s Skokami, a ni se mu posrečilo. L. 1570 so Uskoki drugič prosili zemljišče ter se celo ponudili, deželi

plačevati davek; prošnja je naslovljena na nadvojvodo Karola, tedanjega vladarja štajerskega; a tudi tokrat niso dosegli nič. (Ta prošnja je tisto pismo, iz katerega sem prej naštel podpise.) L. 1573 sta ponovila prošnjo Radoslav Bakoš in Raleta Mislinović v svojem kakor svojih sorodnikov imenu in zopet je bila odbita, tokrat celo z opombo, da se odbije za vselej. Uskoki so zares trpeli pomanjkanje in radi tega tožijo v nekem iz l. 1579 ohranjenem pismu, da je sicer cesar Maksimilian II., hoteč jim povečati zemljišče in tako olajšati življenje, se večkrat pogajal s samostanom v Lepoglavi na Hrvatskem kakor tudi z drugimi, a da so njegova prizadevanja bila brezuspešna; »vsled tega morajo še to uro na bornem dvorcu za Boga hudo trpeti.« Če pomislimo, da so odrasli moški uskoške zadrage nepretrgoma imeli prenašati vojne nadioge, da so noč in dan bili v smrtni nevarnosti, da so mnogi izmed njih brezupno vzdihovali po turskih ječah — Jurij Sladović je do leta 1597 bil gotovo najmanj dvakrat turški jetnik — in da je ostalim navadno bilo odločeno umreti pod turskim mečem, moramo priznati, da so ti junaki zaslužili boljše usodo, nego da njihove žene in otroci, njihovi stari očetje in stare matere doma gladujejo. Zamolčati pa ne smem, da sta v tistem času denarnica v Gradcu kakor ona

na Dunsju navadno bili prazni in sicer največ vsled turskih navalov.

Če listino iz l. 1578 še enkrat vzamemo v misel, vidimo, da je na Skokah živel v tem času šest rodbin, dočim je zemljišče še iz prva sem bilo razdeljeno le na tri dele; če si dalje predočimo, da so te rodbine morale bivati na enem dvoru in da je sila za živež bila velika, se nam pač mora zdeti naravno, da se prepirom skoro ni dalo izogniti. In taki prepiri so bili bržčas povod, da se je l. 1580 vse zemljišče na novo uradno izmerilo in razkosalo na 6 deležev, tako da je vsaki rodbini pripadel eden, ki je meril okoli 50 oralov. Pri tej priliki se je tudi hiša izrecno prisodila Aleksici kot last, ker jo je bil sam postavil, in Ratkoviću dal k n egovemu deležu kot navrček majhen travnik. Vsled tega poročila je zadržno življenje Uskokov bržčas nehalo in so rodbine, ki do Aleksičevega krova niso imele pravice, si zdaj morale poskrbeti svoja stanovanja.

Če so ohranjene vesti o naših Uskokih že doslej bile prav pičle, se o njih odslej naprej ve še mnogo manje. Menda še l. 1580 sta Radoslav in Raleta Bakoš kupila v Hočah in sicer ob vzhodnem pobočju Pohorja, torej menda v Zgornjih Hočah, za 100 tolarjev posestvo, o katerem pa ni znano, kako dolgo je ostalo pri tej rodbini.

več s sv. Očetom. Mnogo so krivi žalostnih razmer tudi francoski duhovniki. Ti so sedeli v svojih farovških ter se niso brigali ne za nobeno društvo, nobeno volitev, noben časnik. Zdaj pa je priklopilo sovraštvo brezvernikov tikoma do farovških poslopij in duhovniki bodo morali hote ali nehoče med ljudstvo. In potem bo gotovo počasi tudi boljše!

Dopisi.

Maribor. (Nemškega notarja) bi rad dobil v Maribor znani Girstmayr na mesto zapeljanega notarja dr. Haasa, ki sedaj mesto v lepem Mariboru premišljuje nemško hvaležnost in »Gemeinbürgschaft« v majhnem zapuščenem koroškem trgu. Ker se pa ne more sklicevati na to dejstvo, napada v »Mariborčanki« nekdanjega notarskega namestnika g. Kogejja, kateri je vedno boljše izhajal in vedno večje zaupanje užival v Mariboru, kjer je bival dve leti, čeprav so mu Nemci stanovanje vzeli in mu na vse možne načine nasprotovali. Očita namreč omenjenemu notarskemu namestniku, da pride vsled njegove krivde neko posestvo na dražbo, ker je baje, mesto da bi bil prosil nemške hranilnice, naj bi ubogega kmeta počakale na plačilo, te nemške hranilnice plačal in vzal denar pri slovenski hranilnici, kar pa je bilo premalo, sam doplačal.

Girstmajerjevo govoričenje že se pristrže kazenski sodnik, nekoliko popra pa je dobil s popravkom, katerega je prejela »Mariborčanka« in kateri med drugim dokazuje, da je notarski namestnik gosp. Kogej prosil za svojo stranko graško štajersko hranilnico in nemško kreditno društvo v Mariboru, ki sta gnali posestvo njegove stranke na dražbo, da bi dolžnika počakala, pa tega nista hoteli, čeprav so bile obresti pri zadnjem le za štiri mesece zastarane; da je zaradi prihranjenja stroškov prosil na drugo mesto za graško hranilnico posojila pri mestni hranilnici ljubljanski 3200 kron, da pa je ista dovolila 13.500 kron na prvo, ničesar pa na drugo mesto; da je na to, zlasti na stroške in težave (ker bi moral založiti iz svojega 16.661 K 72 h) stranko opozoril in ni hotel dela prevzeti, dokler ga ni stranka z opetovanimi prošnjami in solzami omečila in z zamolčanjem dolgov zapeljala, da je nemške tirjatve, zaradi katerih je že bila prodaja razpisana, iz svojega žepa plačal; da je še

L. 1586 je v boju s Turki, ki so bili poprej ubili že 5 bratov Aleksičev, padel še zadnji tega junaškega rodu in zato je nadvojvoda Karol hišo in zemljiščni delež pokojnega podaril njegovemu svaku vojvodi Ivanu Jurašinoviču.

Tudi je Karol s pismom od leta 1587 uskoški naselbini moral obljubiti, da nobenemu tujcu ne bo dovolil, vrniti se vanjo.

S tem pa poročila o Skokah prenehajo malone za 100 let. Kaj se je v tem času tu godilo, ne vemo, ampak moremo le sklepati iz poznejših pičlih nam znanih dejstev, a vršile so se med tem važne stvari.

Druga listina, ki jo imam iz rok posestnika Peska in sicer kupna pogodba iz l. 1664 pravi, da je tega leta »Freyhoff zu Sgoekendorff«, torej ono šestino skoškega sveta, na katerem je stala prvotna hiša, to je hiša Aleksičeva, pozneje Jurjevičeva, s to hišo vred prodal nemški plemenitaš Hans Adam von Sigerstorff Slovencu Juriju Pieteršku in njega ženi Katarini. Listina tudi pravi, da je posestvo prosto vsake cesarske in deželne dače, desetine in tlake.

Ker je ta listina zadnja, ki sem bil mogel priti do nje, sem se obrnil do edinega zgodovinskega vira, ki mi je še ostal in ki mi vsaj kolikor toliko razjasnjuje nadaljni razvoj Skok, namreč do krstnih knjig župnije slivniške, pod katero so v oni dobi spadale Skoke, in ki segajo nazaj do l. 1686.

(Konec pride.)

le potem izvedel, da znašajo obresti pri graški hranilnici 1863 K 82 h (za tri leta!) in zastali davki 591 K 57 h, vsled česar ni od ljubljanske hranilnice posojenih 13.500 K zadoščalo, marveč je moral iz svojega doplačati nad 3000 K; da čaka za plačilo tega zneska že jedno leto; da bi bila torej brez (ne pa zaradi) njegovega »famoznega« sveta in rizika in njegove pomoči dolžnika že pred jednim letom po zahtevanju nemških denarnih zavodov, kojih jeden, mariborski, je imel tirjati obresti le za štiri mesece, »uničena in postala brezdomovinska berača.«

Nemci, čeprav bi ne šlo iz njihovih osebnih žepov, niso hoteli pomagati nemškemu kmetu, pomagal mu je pa slovenski notar na svojo nevarnost do sedaj vsaj za jedno leto. Zanj naj pa to stori veliki Nemec in poznavatelj »nove slovenščine«, Girstmayr, pa bo ustrezenc kmetu in notarju. Radovedni smo, ali stori to on, ali pa morda kak nemški notar; dvomimo, ker hvaležnost in dobrosrčnost nista rada pri Nemcih doma, vsaj ta po Girstmajerju opisani slučaj dokazuje to jasno.

Sv. Vid pri Ptuj. (Naše poštno razmere.) Ni ga slovenskega kraja, kjer bi se z našim jezikom tako pometalo, kakor na tukajšnji pošti. Naš poštar Šošterič je brezdvomno prepričan, da je pošta samo radi njega in njegovih pristavev, ki se poslužujejo slov. jezika le nekaj, kadar je treba našega kmeta privabiti v štacuno ali krčmo, sicer pa prezirljivo govore o našem jeziku in mu odrekajo vsake veljave. Ne moremo si drugače razlagati postopanja našega poštarja, ki ima na pošti gospodično, trdno Nemko, popolnoma nevedšo slovenskega jezika in to v izključno slovenskem kraju, v katerem ni niti jednega Nemca, ampak le nekaj zagriženih posilincev, ki kaj radi povdarjajo svoje nemštvo (?), v resnici pa ne vedo ne slovenskega ne nemškega jezika in katerim žalibog prikimujejo tudi tisti tukajšnji gospodje, od katerih bi naše ljudstvo vse kaj drugega pričakovalo. Mi smo mnenja in temu se bode moral tudi gosp. Šošterič pridružiti, da so ces. kr. uradi radi ljudstva, da morajo znati uradniki jezik ljudstva in ne nasprotno, ljudstvo jezik uradnikov. Svetujemo vam, g. Šošterič, da se kar najhitreje spoprijaznite s to mislijo, da posvetite nekoliko več pozornosti izročeni vam pošti, da pridno preiskujete še razne druge nedostatke, drugače bode mo skrbeli, da vas od zgoraj pouče, da ima tudi naše slov. ljudstvo, katero se žalibog še vse premalo poteguje za svoj mili jezik, pravico posluževati se svojega jezika tudi na pošti in ne samo v vaši trgovini, kjer pa ne marate nastavljeni izključno nemških pomočnikov, ker dobro veste, da bi vam ljudstvo hrbet pokazalo.

Od Save. (Zborovanja »Sava«.) Katol. politično društvo »Sava« je priredilo koncem julija dva zborovanja, dne 24. julija pri Sv. Antonu v rajhenburški župniji in zadnjega julija v Dobovi. Oba shoda sta bila dobro obiskana, zlasti v Dobovi, kamur je dospelo tudi lepo število hrvaških kmetov. Na obeh shodih je poročal g. posl. Žičkar o delovanju državne in deželne zbornice. Prav poljudno je razlagal tudi novo volilno postavo ter navduševal zborovalce, da se vsi vdeležijo letošnjih volitev. Dobovčanom je zagotovil, da se bode država kmalu začela pečati z uravnavo Sotle in Save. O namenu društva »Sava« je govoril pri Sv. Antonu g. J. Jelšnik, v Dobovi pa g. J. Cerjak. Tudi o gospodarstvu se je poročalo na obeh shodih. Pri Sv. Antonu je govoril o trtoreji in posebno še o novih nasadih gosp. ekonom M. Cerjak, v Dobovi pa potovalni učitelj gosp. I. Belé o vino- in sadjereji. »Štajerca« je na izborni način krtačil g. Agrež iz Brezic na zadnjem shodu. Upamo, da bo marsikateri štajercijanec ob Sotli spoznal svojo slepoto in temu umazancu za vsikdar obrnil hrbet. Končno je pozdravil zborovalce hrvaški kmet Nik. Humar iz Vukovega sela in v vznesenih besedah navduševal k narodnemu delovanju

tu in onstran Sotle. Shod v Dobovi je bil eden najlepših, kar jih je priredilo društvo »Sava«. Dal Bog, da bi navdušenje, ki je vladalo na shodu, obrodilo obilno sadu!

Iz Amerike. Cenjeni »Slov. Gospodar« in dragi tvoji čitatelji — moji rojaki! Premislilo je že dobrih deset mesecev, odkar nisem več v sredini svojih domačinov in rojakov. Razne vremenske nezdode so bile krive slabe letine, vsled česar so me spodnještajerskega rojaka primorale, da sem se podal v obljubljeni deželni, Ameriko, iskat svoje sreče, katero pa dozdej še ni gotovo, da bi jo našel. Ako se odsihdob na boljše ne obrne, bom zopet kmalu priplaval prek široke laže k vam, dragi mi domačini. Letošnje leto skoraj vse takozvane »kompanije« (družbe) delavcem plačila odtrgajo. Delavci imajo svoje »unije« (zveze), katerih vodje šuntajo, da bi delavci delo ustavili; to pa sebi v škodo, kompanijam pa v korist. Tega pa ne vidijo prej, nego da so že popolnoma sestradani. Ti takoimenovani štrajki trpijo po več mesecev, tudi po celo leto. Silno težavno je kaj takega za tega, ki bi se rad prav kmalu povrnil v milo svojo domovino. Letos se sodi posebno, da bo več štrajkov zaradi volitve predsednika Združenih držav. Prerokujejo, da bo gotovo izvoljen zopet prejšnji Roosevelt, katerega tudi delavstvo nekaj čista. Socijalni demokrati tudi kujejo svoje načrte, pa kakor se čuje, se jim bodo popolnoma izjalovili. Zatorej letos ne svetujem rojakom v Ameriko, ko bi bil kateri namenjen izseliti se. Mogoče, da se bo tu v Ameriki prav kmalo, pa zelo, zelo poslabšalo, kajti delavec je tukaj veliko na slabšem stališču kakor v Avstriji, dasi tudi tuintam nekoliko več zasluži. Želeti bi bilo, da bi avstrijska vlada v resnici kaj storila, ne samo obetala za zboljšanje stanu ubogega kmeta- in delavca-trpina, da bi ne prihajali v sramoto Avstrije v tolikem številu tu sem, posebno v škodo svojega duševnega življenja. O tem bi vam lahko marsikaj poročal. Srčni pozdrav vsem rojakom mile Slovenije! — Jale, Kansas, dne 7. julija 1904.

Vaš nekdanji Posavski.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Pevska slavnost v Mariboru. V nedeljo dne 7. avgusta bo Maribor pričal velike narodne slavnosti. Iz vseh krajev širne Slovenije bodo prihili slovenski pevci in pevke v Maribor, da tukaj enkrat tudi skupno zapoje prelepo slovensko pesem. Mariborski Slovenci se veselimo ljubih gostov in jih že naprej srčno pozdravljamo. Pa tudi poslušalcev lepe pesmi pričakujemo v obilnem številu, tudi teh se veselimo in jih pozdravljamo. Pozdravljeni!

Polit. narod. gospodarsko društvo pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah ima javno občno zborovanje v nedeljo, 7. avg. po rani službi božji v cerkveni hiši. Govorilo se bo o prihodnjih volitvah. Možje in mladenci, sosedni in domači, vdeležite se!

Katol. slov. politič. društvo »Sava« zboruje v nedeljo, dne 7. avgusta ob 3. uri popoldne na Zdolah pri Brezicah.

Mariborske novice. Minoli teden je gorelo v dveh dneh kar štirikrat. V soboto dne 30. m. m. zjutraj je zgorelo gospodarsko poslopje Nendla v Pobrežah. Zgorel je tudi neki mlatič, ki je spal na senu. Isti dan zvečer je zgorela pri brodu v Melju kolarnica napolnjena s slamo, last domobranske vojašnice. Ker pa požarna bramba ni ognja dobro pogasila, se je vnela slama in tramovje ter zopet začelo goreti drugi dan, v nedeljo okoli dvanajstih. — V Leitersbergu je od-

pravljene kontamac. — V ponedeljek in torek je plulo zelo živahno življenje po mariborskih ulicah. Iz vseh krajev Slov. Stajerske je namreč prišlo mnogo častilcev Marije, da se poklonijo na porcijunkolovo Materi Milosti v Mariboru ter da se udeležijo obilnih odpustkov. — Dne 30. m. m. je umrl posestnik paromlina Ludvig Franc v 60. letu.

Imenovanja. Za okrajnega sodnika v Gornjo Radgono pride Nemeč Jožef Kronasser, kot sod. pristav v Slov. Bistrico pride Nemeč dr. M. Reiser in kot sodn. pristav v Laško pride Nemeč dr. J. Premščak. Žalostno!

Doktorjem pravoslovja je bil promoviran dne 8. julija Franc Ratej, konceptni praktikant pri okrajn. glavarstvu v Mariboru.

Poročil se je dne 30. julija t. l. na Kr. Vinogradih praktikant c. kr. vseučiliščne knjižnice v Pragi, g. Fran Heric, doma iz Kokorič pri Ljutomeru, z gđ. Elzo Slezáková, hčerko namestniškega svetnika.

Kn. šk. dijaško semenišče. V našem škofjskem urednem listu se razgláša, da bo letos le malo dijakov brezplačno sprejetih v dijaško semenišče in da naj prošnji že v prošnji omenijo, koliko bi jim bilo mogoče plačevati, ako se sprejmejo. Prošnjiki, ki se sklicujejo na kako ustanovo, naj pripomnijo, kdo bo doplačal, da se doseže polni znesek 250 K, ako ustanova ni tako visoka. Prošnje se morajo vložiti do 10. avgusta.

V Št. Ilju v Slov. gor. je povezil vlak dne 25. m. m. zjutraj železniškega čuvaja Karola Čerče. Kako je prišel pod vlak, se ne ve.

V trgu Sv. Lenart v Slov. gor. so bile na 30. julija t. l. napovadane občinske volitve, pa so — preložene! Zakaj? Zato, ker je v vsej pripravi in tudi v zapisnikih volilcev kar mrgolelo pogreškov in nepravilnosti. Lenarški posilimenci so hoteli tako po svoji stari navadi v kalnem, v motnem loviti — pa jim je spodletelo.

Služba uradnega sluga je razpisana do 4. septem. pri okrajni sodnici v Št. Lenartu v Slov. gor. Prošnje so vposlati na predsedništvo okrožne sodnije v Maribor.

Iz Slovenskih goric. Letos se nam slabo godi. Kar nam ni pobrala povoden, je tu in tam toča potokla, kar je še ostalo, nam sedaj suša požge. Prvi pridelek smo pospravljali seno. Zrastlo je sicer lepo, toda spravljali smo blatno. Žita in pšenice smo dobili le toliko, kolikor smo sejali in tu in tam še celo manje. Toda kakšno? Ker je zavoljo suše prej dozorelo, ni bilo dorastlo, zato je vso zrnje drobno in lahko. Za prihodnj setev je bolje, da zrnje kupimo v drugih krajih. Namesto ječmena nam je le zrastlo veliko dračja, in to, ker je bila mokra zima. Krompir, koruza in ajda slabo kaže, ker zavoljo suše ne more rasti. Gorice so osmojene, grozdje se je izsulo, veliko trsja pa je že od trne uši popolnoma suho. Sadje na drevju je drobno in odpada. Vse kaže slabo. Za repo in korenje pa še ne vemo. Svinje bolehajo in crkajo. Od koder ćemo dobiti denarja za domače potrebe, davek itd. Pa če ne bomo davka plačali, pridejo nam cenit. — Kje ćemo pomoči iskati? Komu se ćemo pritožiti? Kdo nam bo pomagal? Se naj li obrnemo v tej bedi do »Štajerca«? Ko pa že na čelu svojega lista nosi napis: Kmečki stan, srečen stan, sam se pa imenuje kmečki list itd. Jasen dokaz, da on ne pozna kmečkega stanu, sicer bi tudi ne dal kmetov risati na čelo svojega lista v senco pod drevesom, ki le južnajo. Ne ve, da imamo mi kmetje malo časa v senci sedeti, če hočemo imeti borni grizljaj. Proč torej s »Štajercem«, ki nas le za nos vodi! Ostanimo zvesti »Slov. Gospodarju« in »Našemu Domu«.

Požari. V Gor. Polskavi je zgorela dne 27. m. m. hiša in gospodarsko poslopje posestnika Matije Esih. Zgoreli so tudi vsi spravljene pridelke in ena svinja. — V Brežicah je požar uničil dne 27. m. m. kolarnico g. Druškoviča. Zgorelo je mnogo

sena in mnogo gospodarskega orodja. — V nedeljo, dne 24. m. mes. je strela udarila v župnišče pri Sv. Frančisku v Savin. dol. ter precej poškodovalo streho in poslopje. Ker so ogenj hitro zapazili, je požarna bramba prihitela na lice nesreče ter pogasila ogenj. — V Prevolah, občina Koprivnica, je zgorela v petek, dne 28. m. m. hiša Jakoba Gnus. Vnelo se je tudi blizu stoječe gospodarsko poslopje, ki je popolnoma zgorelo. — Dne 27. m. m. je začelo goret v gospodarskem poslopu Ivana Košar v Terbegovcih. V kratkem času je ogenj upepelil gospodarsko poslopje in svinjske hleve. Ogenj je nastal vsled nepazljivosti pri kurjenju v parno mlatilnico. Kurjač Miha Kozar je radi tega zbežal na Ogrsko.

Pri Sv. Juriju ob Ščavnici je bila poročena dne 1. avg. Alojzija Korošec z Jožefom Stumpfom, posestnikom iz Bunčan, Nevesta je bila vzgledno dekletke dekliske zveze. Poročil ju je vlč. gosp. župnik sv. lovrenski. Jožef Sinko, ujec nevestin, z do srca segajočim nagovorom. Dekleta dekliske zveze so krasno peče pri sv. maši. Da bi bilo srečno!

Sv. Bolfenk pri Središču. Dne 27. jul. je Franc Trafenik p. dom. Kosobir, nagornjak na Kogu, kopal pesek v Vodrancih. Ker je preveč podkopal breg, se je zemlja nanj zrušila ter ga zasula, da se je zadušil.

Važno za posestnike vinogradov. Kdor ima stare vinograde v občinah, kateri so proglašene kot od trne uši okuženi, da si lahko zemljiški davek od gorice odpisati in sicer v tem razmerju, v kakoršnem se je trgavec zmanjšala. Če da vinograd čez $\frac{1}{4}$ ali $\frac{1}{2}$ ali $\frac{3}{4}$ manj mošta kakor nekđaj, si lahko da $\frac{1}{4}$ ali $\frac{1}{2}$ ali $\frac{3}{4}$ davka odpisati. Če vinograd sploh več ne rodi, tako se da ves davek odpisati. Da se odpis davka doseže, naznaniti se mora okrajnemu glavarstvu številka parcele vinograda z nekolekovano prošnjo najmanj 6 tednov pred trgatvijo. Če je več posestnikov skupaj, se to najboljšo po občinskem uradu naredi. Komur se enkrat davek odpiše, potem to velja za zmiraj naprej, ne da bi se moralo vsako leto zopet prositi, dokler se vinograd na novo ne nasadi, ali pa če posestnik še pozneje prosi, da bi se mu še več ali pa ves davek odpisal.

Iz Gornjega Dupleka pri Vurberku. Dne 1. t. m. okoli 9. ure se je pretrgala vrv pri brodu čez Dravo, druge nesreče ni bilo. Vozniki morajo voziti mimo Sv. Petra. — Jabolk imamo veliko, samo dežja nam manjka. Znano nam je, da bomo imeli v kratkem političen shod, udeležili se ga bomo v velikem številu.

Nesreče. Pri Bizeljskem je utonila dne 24. m. m. 16letna deklica Marija Drenek. Pri kopanju je zašla v globoko vodo ter izginila v vodi.

Nevihite. Čez Braslovče je divjala dne 26. m. m. huda nevihta. V hišo Antona Svetko v Polzeli je udarilo ter ubilo nekoga 15letnega fanta, omamilo in opeklo posestnika in dva otroka. Hiša je popolnoma zgorela.

V Marnbergu si bodo postavili protestanti svojo cerkev.

Požar v Šmartnu pri Slovenjegradu. V soboto, dne 30. julija t. l. ob 4. uri popoldne je zažgal štiriletni rejnec posestnika Jurija Smuk pod mostovžem, po katerem vozijo kmetje žito v škedenj, steljo. V hipu je bilo celo gospodarsko poslopje, v katerem so imeli večinoma najemniki ali oferji navedenega gospodarja živino, žito, seno in gospodarsko orodje spravljeno, v plamenu. Večina živine se je rešila; zgorelo je samo eno tele in dve svinji. Na obeh straneh tega poslopja stoječi hiši ste bili po napornem delu rešeni. Pogorela pa je hiša soseda gostilničarja Janeza Gabršek, v kateri je imel štacunar Jožef Knap štacuno in stanovanje. Razun živine in drugih malenkosti zgorelo jima je vse. Od tod je vrglo ogenj na 140 korakov oddaljeni kozolec prvega gospodarja, ki je bil natlačeno poln s žitom, senom in

gospodarskim orodjem. Na nesrečo bil je kozolec okrog in okrog obdan s škopami. Tu se ni dalo ničesar rešiti; zgorelo je vse do tal. Sreča, da je še bilo mogoče rešiti farovski hlev, ker če bi se prijel tega zelo razširjenega poslopja ogenj, bil bi v nevarnosti farovž, cerkev, šola, kaplanija, z eno besedo celi varož. S kozolca zanesel je veter ogenj nazaj ter užgal gospodarsko poslopje čevljarja g. Ferdinanda Mithans. Tudi tukaj je upepelil ogenj vse spravljene poljske pridelke in orodje. Sinko, ki je bil visoko na strehi in hotel zadušiti ogenj, padel je s taiste, a božja pomoč ga je čuvala, poškodoval se je le neznatno. Škoda je velikanska, sadno drevje osmojeno, ovočje pečeno. Posestniki so bili le deloma zavarovani in od teh še nekateri z zaostalimi obroki na premijah. Starši, pazite na svoje otroke, skrivajte žveplen te, zavarujte svoje hiše, poljske pridelke in gospodarska orodja!

Pri Sv. Juriju v Slov. gor. se je politični shod zadnje nedeljo jako lepo izvršil. Dr. Tiplič je shod otvoril. Kapelan Gomilšek je govoril o volitvah za IV. kurijo po domače. Poslanec Roškar je v navdušenih besedah vspodbujal svoje rojake, naj se polnostevilno udeležijo volitev dne 20. sept. Nato so bile sprejete resolucije kot na shodu pri Sv. Trojici. Glede kandidata za IV. kurijo za ptujski okoliš se je posebno naglašalo, da bodi to mož, ki ne trobi v liberalni rog, zakaj takega bo postavila itak že stranka »Štajerca«, nego ki je navdušen katoličan in neustrašen narodnjak, potem pa naj bode kdorkoli. Takoj po shodu je bil občni zbor izobraževaln. društva »Edinost«. Tajnik kaplan Zavadil je poročal o delovanju društva, ki je bilo zadnje leto zelo zapano. Želeti bi bilo, da se Jurijevčani bolj zanimajo za društvo, treba pa je tudi, da odborniki vsi store svojo dolžnost. Odbor je bil izvoljen stari. Mladenič Fr. Roškar od Sv. Benedikta je res navdušeno govoril o mladeniških zvezah in vspodbujal jurijevške mladeniče, da si ustanove svojo zvezo. Zato je upati, da se ustanovi v kratkem mladeniška pa tudi dekliske zveza. Pa naj ne ostane samo pri besedah! Jurijevski mešani zbor je zapel nekaj prav lepih pesmic, tudi tamburaši so nam zaigrali nekaj mičnih. Udeležba je bila jako obilna, zlasti mladine je bilo veliko. Naj bi besede, govorjene na shodih, ne ostale brez sadu!

Gornjeradgonske novice. O priliki birme je naš gospod župan prepovedal slovenske zastave. Štirinajst dni pozneje je bil v Gornji Radgoni »Sonnwendfeierfest«, in takrat smo videli pruske »frankfurterice«. Tako daleč smo že vsled svoje narodne zapanosti! — Na ciganskem koncertu Lajoša Bálaza sem čul ta-le razgovor. Brcko: »Ali se naši Slovenci kaj jezijo, ker smo jih v »Štajercu« tako zdelali?« Cencek: »E kaj še. Krotin gift jim ne more škodovati. Pravijo, da se strašno bojijo edino le tega, da bi jih »Štajerc« kdaj — hvalil. Ko sta se onokrat srečala dva Slovenca, je eden rekel drugemu: Sram te bodi, da še nisi bil v »Štajercu«. Vse boljše Slovence v našem okraju je že počastil. Drugi pa je odgovoril: Bom že gledal, da tudi jaz pridem vanj.« — Štiriletni Oton Korath, sin nadzornika opekarne v Črešnjevcih, si je na škednju zakuril; pri tem pa se tako opek, da je umrl. — Zanimiv odgovor: Videk: »Kam pa greš, Pepek?« Pepek: »E saj vidiš kakšna suša je. Zato pa grem Slovencev prosit, naj napravijo zopet enkrat veselico, ker takrat bo gotovo deževalo. Drugo vse nič ne pomaga.« Drugi dan: »Pepek, si bil pri Slovincih?« Pepek: »Da, rekli so mi, da bo veselica 14. t. m.« Videk: »Dobro, tedaj greva oba na veselico, če bo treba tudi krono vstopnine plačati.« Pepek: »Res, greva!«

Št. Ilj pod Turjakom. Na naši pošti v Mislinji smo dobili dolgo pričakovani dvojezični poštni pečat. — Strašila nas je letos že marsikatera nevihta. Dne 21. julija je udarilo na njivi posestnika J. Pirtoška. Ubilo

mu je konja. Sina in hčerko mu je omamilo tako, da sta prišla še le drugi dan k zavesti. Omamilo je za nekaj trenutkov še osem drugih oseb, ki so bile na bližnjih njivah. — Dne 23. julija je zopet udarilo v neko drevo čisto blizu delavcev veleposestnika Ivana Čas. Delavce je sicer nekoliko omamilo, a ponesrečil ni nihče. Toča nam je, hvala Bogu, dozdej prizanašala.

V **St. Juriju** ob juž želez. je umrla gospa Karolina Ipavica, soproga občestovanega g. dr. Gustava Ipavica, znanega slovenskega skladatelja.

Izvoz trti iz vseh občin okrajnega glavarstva Celje je prepovedan, ker se je dognala v večini občin trtna uš.

V **občini braslovski** je razglašen pasji kontumec.

Občinske volitve na Teharjih se bodo vršile začetkom meseca septembra. Ta občina je bila dosedaj v rokah posilincev, ki delajo na vse kriplje, da si to edino kmečko občino celjskega okraja obdrže. Pripravljajo se baje po vojniškem vzorcu na volitev. Kljub vsem nakanam pa bodo Nemci v drugem in tretjem razredu propadli, če store vsi Slovenci svojo dolžnost!

Iz Brežic se nam poroča: Minoli mesec so odpeljali v norišnico v Gradec 24 letnega posestniškega sina Mihaela Poloviča. Zmešalo se mu je radi neke dedščine.

Toča je pobila zadnji četrtek v Špitaliču, Ločah in Žičah. Vinogradi so vničeni. Kar ni vzela vročina, vzela je toča.

Kača v črevljih. Neki gostilničar v Trbovljah je hotel zjutraj obuti črevlje, ko naenkrat skoči iz črevlja kača. K sreči je bila — nedolžna belouška. Vzlic temu se je mož tako prestrašil, da mu cel dan ni dišalo ne piti ne jesti.

Trg Rajhenburg je imenoval častnim občanom gosp. nadučitelja Ivana Matkota radi njegovega 30 letnega vestnega delovanja na tukajšnji šoli. Dne 1. avg. mu je občinski odbor izročil krasno diplomo. — Nasproti žalostnim poročilom o vinski trti iz mnogih krajev Spod. Štajerja se nam naznanja, da v breziškem, sevniškem in kozjanskem okraju letos vinska trta obeta obilno dobrega vina. Kjer ni bilo toče, so vinogradi zdravi, grozdje lepo razvito. Bog jih še zanaprej ohranjaj pred uimami!

Kozjanske novice. Tukaj so bile občinske volitve. Za župana je bil izvoljen že tretjič tigovec g. J. Elsbacher, kateri se je izkazal vrlega občinskega predstojnika tekom svojega vestnega petletnega županovanja. Upamo, da bo tudi v bodoče ostal kot vrl narodnjak vedno na naši strani! — Dne 15. julija so bili naš č. g. kapelan J. Jančič promovirani doktorjem sv. pisma. Na povratku iz Dunaja se jim je naredil prav časten sprejem. Na slavnostnem večeru pa se je zbrala vsa trška inteligenca ter jim iskreno čestitala. Bog živi vrlega gospoda! — Povsod po naši širni slovenski domovini se prirejajo mladeniški shodi in ker kozjanski okraj tudi noče zaostati, sklenilo se je, da ga v kratkem skličemo v prijaznem Zagorju, kar homo še svojedobno naznanili. Pričakujemo, da se boste, dragi slovenski mladeniči kozjanskega okraja, tega dolgo zaželjenega shoda v prav obilnem številu udeležili. Torej na noge, mladeniči! Shod mora biti prav veličasten, ta misel naj živi! Na svidenje! — **Naroden mladenič.**

Iz Dola pri Hrastniku. Dan 1. avgust je bil za nas dan nesreče. Okoli pol 5. ure popoldne pridrveli so iznad Hrastniške vasi čez Javorje proti Dolu hudourni oblaki, začelo je strašno treskati in višla se je gosta ploha. Toče hvala Bogu ni bilo, pa strela je udarila v Jurjev kozolec, ki je bil poln sena in snopja ter ga vžgala pri priči. Cela gorenja vas, posojilnica, trgovina g. Majcena, pošta in tudi župnijska cerkev je bila v največji nevarnosti, zlasti še, ker je bil veter neugoden. Le hudemu nalivu in pa mali brizgalnici dolskega gasilnega društva se imamo zahvaliti, da smo ogenj omejili, tako

da je zgorel samo kozolec in blizu stoječe gospodarsko poslopje vdove Ane Dernovšek. Živino, ki je mukala na ves glas, so rešili, zgorelo pa je vse gospodarsko orodje, nova mlatilnica, vozovi itd. Z domačo brizgalnico, in ko je urno na pomoč prihitelo tudi Hrastniško gasilno društvo, so ogenj kmalu pogasili. Lastnica ni bila zavarovana, škoda pa je velika, ker ji je zgorel ves lepi letošnji pridelek, zato je pomoč nujno potrebna. Kar storimo svojemu bližnjemu, to storimo Gospodu, posebno pa, če pomagamo ubogi vdovi z nedoraslimi otroci, tega ne bomo pogrešali nikdar. Zato dragi farani pomagajte, mrve imate letos veliko, tudi zrnja, kdor pa ima kaj drugega, naj pomaga, saj nikdo ne vé, ali tudi njega kedaj ne zadene ista nesreča. Hvala bodi posestniku g. Blažu Babiču, g. učitelju Jožefu Rošu, ki sta ogenj v najskrajnejšem trenutku omejila z malo brizgalnico, hvala pa tudi bratski požarni brambi v Hrastniku, ki je tako hitro došla na lice nesreče in pa domačim brambovcem, ki so hrabro gasili in še celo noč stražili in gasili pogorišče. Treska in huđega vremena reši nas o Gospod!

V **Gradcu** je bil kaznovan zaradi tatvine delavec Anton Plavčak iz Donačke gore.

Razstava sadja bo v Radovljici na Gorenjskem. Razstava se otvori dne 16. sept. ter bo trajala do 6. oktobra. Zglasilne pole so vposlati do 1. septembra na odbor sadne razstave v Radovljici.

Proti trpinčenju vojakov je izdalo avstr. vojno ministrstvo strog odlok, ki zakazuje poveljnikom ravnati z vojniki dobro in lepo. Strogo je prepovedane surovo zmerjanje in trpinčenje vojakov. Kazen za ta prestopek bo ostra in le v izrednih slučajih se bo olajšala.

Cerkvene stvari.

Petindvajsetletnico mašniškega posvečevanja ja obhajal dne 26. m. m. č. gosp. Valentin Eržen, superijor pri Sv. Jožefu pri Mariboru.

Zahvala. Vsem b'agim darovalcem za stavbo nove predmestne cerkve Magdalenske prisrčna zahvala! Sveta maša se bo za nje služila 5. avgusta ob 6. uri. — Simon Gaberc.

Duhovske vesti. Na novo nastavljeni so kot kaplani č. gg.: Ivan Lah v Črešnovcih, Franc Ostrž v Ptuj, Ant. Penič v Laporju, Ferdinand Žganek v Zavodnji in Vincenc Žolgar v Trbovljah. — Prestavljeni so č. gg. kaplani: Jožef Erker iz Vitanja v Stari trgu, Janez Luskar od Sv. Florijana pod Bočem v Vitanju in Alojzij Zamuda iz Črešneveca v Vrnsko. — Kot provizor pri Št. Danijeli v Račorju je nastavljen čast. g. Jožef Krohne, kaplan v Vojniku. — V Brežicah je umrl dne 28. jul. č. g. Andrej Urek, v pokojni župnik od Sv. Marjete pri Polzeli, rojen leta 1836.

Birmanci v šaleški dekaniji: pri Sv. Martinu pri Šaleku 254, Škale 510, Sv. Mihael pri Šostanju 811 in pri Št. Ilju pod Turjakom 225; skupaj 1800 birmancev.

Romanje v Maribor. Velikonedeljska dekanija priredi dne 11. t. mes. romanje k Materi Milosti v Mariboru.

Premembe v frančiškanski provinciji. V Ljubljano pride: P. Alkantara Črtanec, p. Gvido Rant; v Kamnik: P. Kazimir Zakrajšek, katehet; v Pazin: P. Odorik Kreiner, gvardijan, p. Teofil Zajc; v Brežice: P. Simon Čurtin; v Gorico: P. Arhangelj Appej, p. Vincencij Kunstel; v Maribor: P. Fulgencij Trafela; k Sv. Trojici: P. Pius Zankar; na Brezje: P. Ananija Vračko, p. Klemen Grampovečan.

Društvena poročila.

Čebelarški shod pri Sv. Juriju ob juž. železn. bo dne 7. t. mes. ob 3. uri popoldne pri čebelnjaku Janeza Oset. Na dnevnom redu je poučno predavanje in zborovanje povodom ustanovitve čebelarke družnice. Predavala bosta nadučitelj T. Kurbus iz Slivnice in čebelarški potovalni učitelj Ivan Ju-

rančič. Čebelarji iz celjskega okraja, udeležite se vsi tega shoda! Slovenski Štajer se na tem polju v novejšem času vrl giblje in čvrsto napreduje, torej tudi vi ne zaostajajte!

V nedeljo k Sv. Benediktu! Kaj pa bo? Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Sv. Benedikt in okolico se ustanovi ta dan. Ustanovni občni zbor se vrši na prostoru pred župniščem ob 3. uri popoldne. Vrla deklica bo govorila slavnostni govor, pele se bodo krasne pesmi in sviralni bodo tamburaši. Ob 4 uri bo predstava igre »Dve materi«, katero bi se mnogi in mnogi radi videli. Pridite torej! Po igri bo krasna narodna veselica na vrtu gostilničarja Jožefa Horvat. Narodna dekleta domača in sosedna, istotako žene pa tudi vsi drugi, na svidenje pri Sv. Benediktu! Pokazite, da veste ceniti premenitno družbo sv. Cirila in Metoda.

Iz Jarenine. Presvetli naš knez in škof priporočajo v svojem pastirskem listu, da se ne bi letos v Marijinem letu samo v cerkvah velike svečanosti vršile, ampak da bi tudi družbe in društva izvanreden Marijin jubilej posebno obhajala. Naša Marijina družba se je že dalj časa na Marijino slavnost pripravljala. Zadnje nedeljo, dne 31. julija se je pa izborno izvršila ta slavnost. Prostor pri cerkvi je bil lepo okrašen. Pred vhodom v ograjen prostor je bil postavljen slavolok z lepim napisom: »Vsa lepa si Marija in madeža ni na tebi«. Oder so bila dekleta kaj lepo okrasila. Pred vhodom je plapolala visoko v zraku papeževa zastava, pri odru pa dve veliki slovenski. Ob pol 6. zvečer je naznanjal strel začetek veselice. Od vseh strani so prihajali ljudje. Prišli so v obilnem številu Št. Jakobčani, Št. Marječani, gostje iz Št. Ilja in celo iz daljnega Sv. Benedikta, na čelu jim neumorno delaven organizator č. g. Gomilšek, ki je imel prej ravn. velik političen shod v Št. Juriju. Deklice »Dekliške zveze« benediškega bralnega društva so nas med različnimi odmori razveseljevale z lepim petjem. Pomen slavnosti je v kratkem nagovoru razložila predsednica jareninske »dekliške zveze«. Povedala je, kako se povsod lepo obhaja petdesletni spomin proglašenja nauka o brezmadežnem spočetju in tudi kaj lepo je razložila, kako visok pomen ima za današnje čase posebno ta nauk. Igra »Sv. Neža« se je že igrala na našem odru in se je tudi zdaj prav lepo predstavljala. Po prvi igri je navdušena deklica »Zveze« deklamovala res krasno »Marijina hčerka sem«. Tako lepo deklamovati še kmalu nismo slišali. Tudi prolog na čast Brezmadežni se je lepo deklamoval. Najlepši del programa je bila brezdvomno zadnja Marijina igra. V igri so bili prizori, ki so človeka res ganili, n. pr. kako v svoji brezmejni obupnosti moli grofica Ljudmila pred Marijino kapelico in vzame Mariji sinčeka in ji ga noče več nazaj dati, dokler ji Marija ne vrne Olge, katero so morski roparji vjeli; ali kako vzdihuje Olga v ječi in ji pride Marija na pomoč. Marija jo odpelja iz ječe; naenkrat zavesa pade in se kmalu zopet vzdigne. Vidi se od daleč morje in po morju plava barčica, na barčici je pa Marija z Olgo in z dvema angeloma. Ona pelje Olgo nazaj k njeni materi. Ženice najdejo Olgo pri domači kapelici, pred katero zahaja dan za dnevom obupna Ljudmila. Na zadnje se vrši lepa procesija: Ljudmila prinese Mariji nazaj sinčeka; dekleta na gradu pojo Mariji na čast in v zahvalo. Deklice Marijine družbe so imele veliko truda. Pa naj bodo uverjene, da so si s prireditvijo te lepe igre pridobile naklonjenost pri Materi božji. Igra je bila podučljiva in je marsikaterga ganila bolj, ko najlepša pridiga. Saj smo celo moze videli, kako so se lesketale solze v njihovih očeh. Razne zaničevalce takih predstav pa naj ne poslušajo in se naj spominijo, da ima vsaka dobra reč sovražnike in če jih nima, ni dobra reč. Spoznale pa so tudi, da je pri vsaki stvari treba požrtvovalnosti, navdušenosti in vstrajnosti; in kdor tega nima, ne sme ničesar začeti. Marijina igra se bo ponavljala v nedeljo, dne 14. t. m.

zvečer. Pri tej priliki bo velik srečelov z lepimi dobitki in pa poučen govor o Japoncih, katerega bodo imeli naš duhovni voditelj. Torej bo zopet zanimivo za tiste, ki še niso videli igre, pa tudi za tiste, ki so jo že videli.

Katol. slov. izobraževalno društvo v Lučah je imelo v nedeljo, dne 24. m. m. svoj občni zbor. Iz poročila za prvo društveno leto posnamemo sledeče podatke: Društvo šteje 60 udov, moških in mladeničev; to je lepo število, da imamo veliko analfabetov, ker dobri dve tretjini otrok vsled prevetlike oddaljenosti ostaneta brez šolskega pouka. V prvem letu svojega obstanka je društvo priredilo dve veselici s petjem in gledališko igro, ki sta prinesli 100 K čistega dobička; vseh letnih dohodkov je bilo 168 K, izdatkov pa 172 kron. Za časopise se je le malo potrosilo; zakaj vsled velikih razdalj posameznih kmečkih stanov je izposojevanje časnikov pri nas skoraj nemogoče; brezplačno pa je dobivalo društvo: 2 »Slovenca«, 2 »Slov. Gospodarja«, 2 »Domoljuba«. Skoraj vsi letni dohodki so se porabili za nabavo dobrih knjig; z letnimi prispevki kakor tudi z obilnimi darovi si je društvo v teku enega leta osnovalo krasno knjižnico, ki šteje blizu 130 lepo in trpežno vezanih knjig. Vez je stala 62 K, dasi smo veliko knjig kupili že vezanih. Na knjižnico sme društvo biti v resnici ponosno. Med blagimi dobrotniki, ki so pripomogli k taki knjižnici, imenujemo najprej gospoda predsednika, domačega vč. gospoda župnika, ki so društvu blagovoljno prepustili do 30 knjig. Naša dična družba sv. Mohorja nam je poslala blizu 20 knjig; upravništvo »Dom in Sveta« nam je poklonilo dva letnika »Dom in Sveta«; spomnila se nas je tudi »Slovenska Matica«; gosp. N. Zamier v Št. Pavlu je podaril društvu 10 K v denarju. Vsem blagim dobrotnikom mladega društva izrekamo na tem mestu iskreno zahvalo! Društvu pa kličemo: živi, rasti, cveti, da boš tudi ti moglo poslati na prihodnje vseslovenske mladeniške shode svoje zastopnike, mogoče tudi svojega zastavonoša!

Dobrna pri Celju. Na naslov dobrnske »Freiwilige Feuerwehr Doberna—Neuhaus«. Odbor »Bralnega društva« na Dobrni je zvedel iz zanesljivega vira, da je p. n. gasilno društvo »Freiwilige Feuerwehr Doberna—Neuhaus« o priložnosti blagoslovljenja zastave »Bralnega društva« imelo za noč od 19. na 20. junij pripravljen svoj rešilni voz. Nemara vsled mnenja, da bo prišlo do tepeža med slovinci, da bo torej potrebna pomoč od strani »sanitetnega odelka« imenovanega gasilnega društva. Ker smatra društvo eventualno to za razžaljenje, katero se je s tem zgodilo slovenskemu ljudstvu, dovoljuje si odbor »Br. dr.« vprašanje: Kdo je naročil »rešilni voz«, odbor gasilnega društva ali g. načelnik na svojo roko? Nadalje je odboru »Br. dr.« znano, da je možu, ki je stražil pri konjih in »rešilnem vozu«, bil obljubljen goldinar. Ker pa odbor ne ve, se mu je li goldinar izplačal ali ne, prosi v tem oziru pojasnila. Z ozirom na to, da »Br. dr.« noče, da bi p. n. gasilno društvo »Freiwilige Feuerwehr Doberna—Neuhaus« imelo stroške radi njega, je namreč odbor sklenil, da se povrne gasilnemu društvu izdana svota. Ako pa se

dotičnemu obljubljeni goldinar ni izplačal, mu ga bo »Br. dr.« takoj izplačalo. Odbor »Br. dr.« torej prosi, da se mu da na vse to jasen odgovor, da zamore urediti, kar je potrebno nasproti p. n. gasilnemu društvu »Freiwilige Feuerwehr Doberna—Neuhaus«. Ako do 12. avgusta do 12. ure opoldne ne bo nobenega odgovora, smatral bo odbor »Br. dr.« v prvem slučaju, da je naročil voz g. načelnik na svojo roko, v drugem pa, da je goldinar že izplačan. Odgovor naj se pa blagovolji poslati v časopis »Slov. Gospodar« v Mariboru sli »Domovino« v Celju ali naravnost na »Bralno društvo« na Dobrni pri Celju. — Odbor »Bralnega društva« na Dobrni.

Društvena naznanila.

Čitalnica v Brežicah priredi povodom otvoritve »Narodnega doma« v Brežicah v nedeljo, dne 14. avg. 1904 veliko slavnost. Spored: A. Popoldne ob 11. uri: a) slavnostno blagoslovljenje Narodnega doma. b) Promenadni koncert popolne godbe c. in kr. pešpolka št. 16. B. Popoldne ob 3. uri: a) Sprejem narodnih društev na kolodvoru. b) Nastop sokolskih društev v prostih vajah. Slavnostni koncert: 1. Skupno petje vseh pevskih društev. 2. Nastop posameznih pevskih društev. 3. Koncert popolne vojaške godbe c. in kr. pešpolka št. 16. C. Zvečer: Prosta zabava. Vstopnina k slavnosti 1 K.

Mladinski zvezi »Bralnega društva« v Gornji Radgoni priredita v nedeljo, dne 14. t. m. popoldne pri g. Osojniku slavnost s petjem, taburanjem, govori, deklamacijami in dvema gledališkima igrama: »Sv. Elizabeta« ter »Čevljar in bogatin«. Domačine in sosede vabi na udeležbo — odbor.

Bralno društvo v Pišecah ima v nedeljo, dne 7. avgusta t. l. ob 3. uri popoldne svoj občni zbor, h katerem se vabijo vsi društveniki in prijatelji omike slovenskega naroda.

V Gotovijah bo dne 14. avgusta popoldne blagoslovljenje nove brizgalne prostovoljne požarne brambe. Bratska društva se na to slavnost že danes opozarjajo in prosijo, da se na ta dan namenjene slavnosti in veselice preložijo. Vzpored slavnosti naznanil se bo v prihodnji številki.

Gospedarske drobtinice.

Kažipot do blagostanja sreče in zadovoljnosti kmetškega stanu.

(Konec.)

Vzemimo en vzgled. Oče ima tri otroke. Za svojo kmetijo imel je že večkrat 15.000 kron in jo v resnici vsak dan za tako ceno lahko proda. To je prometna vrednost. On izroči otrokom posestvo in pravi: Kmetija je vredna 15.000 kron. Trije ste, vsak dobi 5000 kron in kdor prevzame, ima torej 10.000 kron izplačati. A oče pa ni premislil, da je sin posestvo prevzel ne za to, da bi ga jutri prodal, ampak za to, da bi na kmetiji in od kmetije živel. Resnična vrednost kmetije še znabiti 10.000 kron ni, in tako sta tista dva otroka, katera gresta od hiše, lepo dediščino odnesla, a revček na domu že od prvega dneva nima ničesar, in z nič se dandanes ne kmetuje.

Iz vsega tega je razvidno, kako veljavna nega pomena bi bilo, da bi kmetije, posebno tisti, kateri so namenjeni posestvo kupiti ali pa prevzeti, znali resnično vrednost kmetije izračunati. Kdor posestvo odda tujemu človeku, naj jo da za prometno ceno, to se pravi kakor drago le mogoče, kdor jo

svojemu otroku da, naj mu jo da za resnično vrednost, to se pravi, tako da bo otrok mogel z uspehom kmetovati in na kmetiji živeti.

Časi se se izpremenili in če hoče kmetijski stan obstati in prosperovati, se morajo tudi kmetije v marsičem izpremeniti. Danes se mora vsak skrbeti oče, kateremu bodočnost svojega otroka na srcu leži, vprašati ali je fant telesno in duševno zadostno razvit, da bi ga smel za ta težavni stan odločiti.

Vsak kmet moral bi imeti gotov cilj pred očmi in sicer naj bi z vsemi močmi deloval na to, da bi se povzpел do blagostanja. Njegova kmetija naj bi bila mirno in varno zavetje vsem članom njegove rodbine, kateri še ne morejo, in tistim, kateri že ne morejo več delati.

Kako se da ta cilj doseči, o tem drugokrat.

Fr. Goričan,

kmet, potovalni učitelj.

Listnica uredništva. Šmartno pri Slovenjgradcu: Kakor vidite, smo dobili že od druge strani isto poročilo. Hvala! — Ormož: Je že bilo v drugem slovenskem časniku. Prosim kaj drugega! — Pulj: Hvala, dobili! Pride vse ob svojem času! —

Za družbo sv. Cirila in Metoda so od 22. junija do 15. julija 1904 poslali prispevke in darila p. n. gg. in društva: graška podružnica 50 K, moška podružnica v Celju 368-28 K, Šavinska posojilnica v Zalcu 100 K, posojilnica v Slov. Bistrici 40 K, banka »Slavija« 100 K, dobiček od prodaje Ciril-Metodovega mila K 400, tvrdka Ivan Perdan v Ljubljani za Ciril-Metodove vžigalice 600 K, Karol Kumer iz Konjic zbirko male zabave na dan sv. Beneta v Konjicah 5 K, Mohorjani v Št. Ilju v Slov. gor. 15 K, Marica Godec iz Lembaha 6 K, Fr. Lavtičar v Šmartnem 3 K, Konrad Elsbacher v Laškem zbirko 10 K, za mladinske spise 1210 K. — Vsem darovalcem preserna zahvala!

Loterijske številke

Gradec 30. julija: 27, 15, 69, 24, 55.
Dunaj 30. julija: 27, 6, 73, 15, 77.

Vsaka rodbina naj bi v svoj prid rabila le

Kathreinerjevo
Kneippovo sladno kavo

kot primes vsakdanji kavni pijači.

A. J. RIHA

uradno konc. zavod za inštalacije vodovodov in cevi za plin, stavbeni, ornamentalni in galanterijski klepar

Maribor, Koroške ulice št. 14.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih napeljav, kopalnišč, stranišč, ventilacij, sesalk, samosesalk in napeljav za acotelin. — Prevzemam tudi vsa kleparska dela, pokrivanje z bakrom, cementom, pokrivanje stolpov, streloveče itd.

Vse poprave, inštalacije in napeljave se izvrše točno in po ceni. — Proračne in pojasnila vedno brezplačno. — 500-5-4

Vinogradski delovodja,

kateri bi bil zmožen sam večjo, novo nasajeno vinogradsko posestvo oskrbovati, se išče. Dotični mora biti oženjen ter slovenskega in nemškega jezika zmožen. Kateri na to službo reflektujejo, naj blagovolijo svoje lastno-ročno pisane ponudbe s pričevali pod: I 1000 poste restante Ivanjkovi pri Ormožu poslati in bodo potem natančnejše pogoje izvedeli.

Naznanilo.

Podpisani naznanja vljudno cenj. p. n. občinstvu, da je prevzel dne 1. avgusta znano

restavrator
„zur alten Bierquelle“

v Poštni ulici v Mariboru od gosp. Kleinschega. Opiraje se na mnogoletne skušnje v mnogih hotelih, zagotavlja, da bo ustregel vsakomur z lepimi sobami za prenočevanje, okusnimi in cenimi jedili, z naravnim domačim vinom in z priljubljenim pivom iz Götzove pivovarne. — Z odličnim spoštovanjem

Matija Kögl.

Na leto se razproda nad 10.000 kom.

Zdravo in lepo živino imeti, je bogastvo!

Vse to doseže hranilni prašek za živino!

Ta hranilni živinski prašek priporočajo mnogi živinodravnik, a rabijo ga mnogi dobri gospodarji za svojo živino. Posebno se priporoča:

Prah za konje.

Ta čisti in pospešuje prebavo, odstranjuje kašelj (keh), koliko, kakor tudi druge nečiste stvari iz nosa, tako da bolan konj kmalu zdravi, med tem

ko zdravi konji, katerim se daje ta prah, ostanejo čvrsti in čili za tek, a jaki in vstrajni za najtežjo vožnjo. — Prah za krave in govedo stori isto, da se rado redi, lažje prebavlja, postane hitro debela, in da postane močna. Osebito se daje kravam, da dobro dojijo in dajejo mastno in gosto mleko, ki daje mnogo smetane. — Prah za svinje je priporočeno sredstvo proti akoro vsem boleznim svinj, posebno kadar svinje nočejo žreti, pri grizih itd. Svinje postanejo debele in se pridno rede. — Prah za perutnino se primeša h hrani za kokoši, purane, race, gosi itd., da postanejo debele in da pridno nesejo jajca. 446 20-7

Vsak gori navedenih praškov stane: 3 škatlje 2 K, 6 škatelj 4 K, 12 škatelj 7 K 20 v franko. Manj kot 3 škatlje se ne razpošilja. Dobiva se samo

Mestna lekarna v Zagrebu, Markov trg št. 100, zraven cerkve sv. Marka.

Kdor želi imeti zdravo in lepo živino, naj si nemudoma naroči.

Vsak dan dojde veliko naročb iz vseh krajev, kar je najboljši dokaz o izvrstnosti teh živinskih praškov.

Največja in najcenejša domača slovenska eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine. Priznано dobro blago!

Žepne ure so pravega švicarskega izdelka.

451 14-4

H. Suttner

urur v Kranju (Krainburg).

Zalagatelj družbe c. kr. državnih uradnikov za Avstrijo, priporoča svojo bogato zalogo finih in ratančno idočih pravih švicarskih ur, zlatnine in srebrnine. — Mal dobiček, veliko spečevanje. — Ceniki na zahtevo zastoj in poštnine prost.

Opomba: Da je moje blago zares fino in ure zanesljivo idoče, je dokaz to, da razpošiljam iste na vse kraje sveta. — Kdor hoče dobro idočo uro kupiti, naj se zaupno obrne na moje tvrdko.

Prodaja se.

Stampilje iz kavčuka, modele za predtiskarije izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gosposka ulica št. 15. 426 51-8

Hiša v Studencih pri Mariboru, blizu cerkve in šole, se proda. — Naslov pove upravnistvo. 448 10-8

Lepo posestvo se proda v Studencih št. 94 pri Mariboru s krasnim stanovanjem pod lahkimi pogoji. — Janko Čirič, posestnik. 521 3-3

Mala hiša z 2 sobama, kuhinjo, kletjo, 1/4 orala zemljišča, se po ceni proda Lembacherstrasse 167, Maribor. 527 3-3

Velika vila in mala hiša, obe z vrtom za zelenjavo in sadonosnikom, vodovod, stanovanja za penzioniste, vila je tudi za gospodo zelo sposobna, se proda. Natančneje pri Antonu Merčun, Maribor, Weinbaugasse 2. 522 3-3

Prodaja hiše. Občina Novacerkev proda svojo hišo v Novicerkvi h. št. 15. Hiša je jako lepa, enonadstropna in ima za vsako trgovino ali obrt sposobne prostore. Pri hiši je lep vrt in trata. Cena in podrobni plačilni pogoji se poizvedo pri županstvu v Novicerkvi. 525 3-3

Lepo zidana hiša, lepe brajde in njiva, prav lep sadonosnik, 1/4 ure od Maribora blizu cerkve in šole, pripravno za vpokojenca, se prav po ceni proda. Naslov pove upravnistvo. 543 3-2

Enonadstropna hiša v Št. Lenartu v Slov. gor. s travniki, njivami, sadonosnikom, vrtom za zelenjavo, okoli 4 orale, se proda. Vpraša se pri hiši št. 62. 547 2-2

Nova hiša z grajzlarijo in lepim vrtom, 11 let davka prosta, se proda pod zelo ugodnimi pogoji. Radvanjska ulica št. 175, pošta Maribor. 531 3-2

Gostilna z velikim vrtom in sadonosnikom, vse v dobrem stanu, 10 minut od mesta Maribor, se po ceni proda. Vpraša se pri gosp. Anton Vergles na Tržaški cesti št. 69. 557 2-1

Novozidana hiša s 5 sobami, 3 kuhinje, velik vrt, gospodarsko poslopje, klet pod celim hramom, se po ceni proda v Studencih pri Mariboru št. 188. 542 3-2

Novozidana hiša s poljem in vrtom se po ceni proda. Vpraša se pri Tomažu Jagodič v Novi vasi št. 70 pri Mariboru. 595 3-1

Lepo posestvo, s hišo in hlevom, 25 oralov, njiva, travnik in vrt, gozd, se po ceni proda. Naslov pove upravnistvo. 549 3-1

Pristava blizu Sevnice, 10 min. zunaj trga, v prijazni dolinici se proda. Obsega: 6 oralov njiv, 10 oralov travnikov s sadnim drevjem, 4 orale hoste, 1 oral vinograda. V dobrem stanu je hiša in vse gospodarska poslopja. Redi se lahko da 15 glav goveje živine. Vse posestvo so stika nepretregano. Cena 6000 K. 548 3-1

Romarji, pozor! Kdor hoče imeti lep, v resnici močno izdelan rožni venec, naj kupi pri meni. Prodajal bom 11. in 12. avgusta v Mariboru pri frančiškanski cerkvi, 14. do 21. avgusta pri D. M. v Puščavi in 7. do 11. septem. na Ptujski gori. Poznati me je lahko, ker hodim že 12 let po bergljah. Odličnim spoštovanjem Jos. Štebih, pravnik, Hum-Ormož. 598 1-1

Novozidana hiša v švicarskem slogu zidana, s 4 sobami in kuhinjama, gospodarsko poslopje, velik vrt, studenec, se takoj proda za 3400 gld. 1500 gld. je posojilnice. Alojzij Majhenič, Novavas pri Mariboru 169. 544 3-2

Proste službe.

Učenca, slovenščine in nemščine zmožnega, sprejme takoj trgovina z manufakturnim blagom Alojzij Gnivsšek, trgovec a Mariboru, grajski trg 2. 501 4

Dva učenca, nadarjena, iz poštene hiše, sprejmeta se takoj v trgovino Andrej Goloba, Koprivnica, Štajersko. 518 4-3

3 tesarjev potrebujem. Plača na dan 2 K 80 vin. do 3 K, takoj nastopiti. — Jožef Brumen, v Križevcih, Hrvaško. 545 2-2

Dva učenca, ki imata veselje do kovaškega dela, ki sta zdrava in iz poštene hiše, sprejme v pouk na dogovorjeni čas Anton Tišler, kovaški mojster, posestnik velike kovačije na težki vodi v Vitanju pri Konjicah, Štajersko. 532 2-2

Služba organista in cerkovnika se odda z 18. avg. na Vurbergu pri Ptuj. Plača je v denarju in v zbirci. Prošnjiki naj bodo Cecilijanci in lepega obnašanja. Cerkevno predstojništvo na Vurbergu pri Ptuj, dne 26. jul. 1904. 540 3-2

Črevlar, samostojen in dobro izučen, se išče za eno občino, v koji je mnogo dela in nobenega izučnega črevlarja. Kje, pove upravnistvo. 590 6-1

Skušan kurjač in strojnik želi nastopiti službo. Naslov pri upravnistvu. 591 1-1

Krojaški pomočnik išče dela. Naslov pri upravnistvu. 593 3-1

Krojaškega učenca sprejme takoj Simon Mayer, krojač v Kamnici. 592

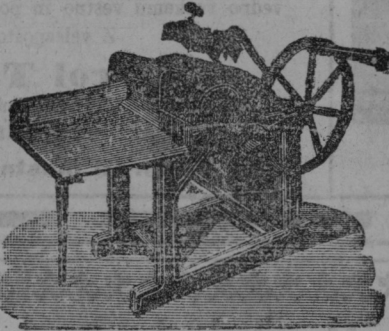
Oskrbnik, 37 let star, oženjen, v slovenskem in nemškem jeziku kakor tudi v pisavi popolnoma zmožen, izvršil štajersko deželno sadje- in vinorejsko šolo v Mariboru; v vseh delih gospodarstva, kletarstva, gozdarstva, v sadjereji, vinoreji, v trtnici in v gojenju novega ameriškega vinograda popolnoma izvežban. Ponudbe naj se pošljejo pod N. C. 1904, pošta Zgornja Sv. Kunigunda pri Mariboru. 594 2-1

Učenca z dobrimi šolskimi spričevali iz poštene hiše sprejme trgovec Janez Pecko v Ponikvi ob juž. žel. 596 2-1

Gospodinja se sprejme v neko župnišče. — Kje pove upravnistvo „Sloven. Gospod.“ 599 2-1

Najboljše

Mlatilnice

priporoča po najnižjih cenah

trgovina z železnino „**MERKUR**“

454 7 P. Majdič — Celje

Bogata zaloga raznih poljedelskih strojev, predmetov za stavbe, travverz, železniških šinj, vodovodnih naprav, cevi in spleh vsega v železniško stroko spadajočega blaga.

Pozor!

Koliko in koliko kmetovalcev se je že prepričalo, da so umetna gnojila mnogo bolj koristna in razmeroma tudi mnogo bolj ceneja nego živalski gnoj! Takisto gotovo je, da so nekatera umetna pripravljena živila za živadi v gospodarstvu zelo dosti bolj redilna in razmeroma tudi mnogo bolj ceneja (če niso draga) nego navadno polagane krme. Takšna, čez vse koristna, umetno pripravljena živila so sledeče navedene priklaje: 1. **Drobec iz zanesljivo celo svežih kosti** z 20% do 30% mesnih in mastnih snovi od uradno potrjeno zdravih goved. Primešava se k navadni krmi in samicе vsakovrstne perutnine **potrojijo število v letu leženih jajec**; piščanci, pujski kakor vsakteri mladiči vzrastajo jako naglo in vsa živad, n. pr. svinje se čudohitro odebele. — To sredstvo je bilo v tem letu že večkrat na razstavah odlikovano. — Pripravlja se ta drobec v dveh vrstah: I. vrste zelo droben, II. vrste manj droben in stane v Mariboru podpisanim: I. vrste 1 kg 40 vin., 50 kg 16 K; II. vrste 1 kg 33 vin., 50 kg 15 K. Uporabni navod se dodava. — 2. Na Dunaju 1904 odlikovane umetno pripravljene **klaje za sobne ptice**, ki so v ljudsko-gospodarskem oziru tudi velikega pomena: a) **Venera**, nadomešča trdo kuhana jajca, je odgojevalna klaja za gnezdu mladiče in krepilna priklaja oarastlim pticam; 60, 30 in 10 vin. b) **Aurora**, se priklaja za časa misenja in stori pticam perje rudeče; 2 K, 1 K in 30 v. c) **Ornithygen**, je zdravilo za vse bolne in nepojoče ptice; 50, 30 in 10 v. Uporabni navod je vsakemu blagu priložen. — P. n. gospodarji in gospodinjje, ne bojte se malih izdatkov, ko vam zagotovijo visokobrestnega dobička! Štedenje takih izdelkov bi bilo neumno! — Razglede (prospekte) brezplačno. — Priporoča se vam

Ivan E. Weixl v Mariboru, Zofijni trg št. 3.

Cez 30 let stare, zdrave in poštene osebe morejo si pridobiti dovoljenje za prodavanje koščene drobeca, ki je v gospodarstvu potreben kakor vsakdanji kruh, in drugih umetnih klaj po hišah in zagotovljen jim je dober in trajen zaslužek.

Najboljše se kupi pri obče znani domači zanesljivi trgovini z manufakturnim blagom

Karol

„pri solncu“

Gospodarska ulica št. 10 **Maribor**

Worsche

„pri solncu“

Maribor Herrengasse Nr. 10

katera priporoča slavn. občinstvu svoje **letne in jesenske novosti**, bodisi za moške ali ženske obleke v veliki in lepi izbiri, **po izredno najnižji ceni.**

Sukno (štof) za celo moško obleko (suknja, hlače in telovnik) 310 metrov dolg stane gl. 2.50, 3.20, 4.50, 6.— in naprej do najfinejše vrste, gladki, črni, rižasti in modno barvani kamgarni, lodni in vsake vrste suknega blaga.

Lepa, pristna volna za žensko obleko gl. 1.40, 1.80, 2.30, 3.— in naprej do najfinejše vrste v najnovejših modnih barvah; izvrstni lepi svileni robci za na glavo od gl. —65, —80, —90, 1.—, 1.20, 1.40 in naprej do najfinejše vrste.

Velika zaloga perilnega blaga, druka, dobrega platna, gradna za postelje, **posteljne odeje lastnega izdelka od gl. 2.— naprej**, izgotovljene rjuhe od gl. —90 naprej, prti, servijete, brisače, vsakovrstno opravo in mnogo drugega. — **Za zanesljivo blago, dobro postrežbo in pravično mero se jamči.**

Trgovina obstoji že 36 let.

Trgovina obstoji že 36 let.

Narav. francosko žganje

ki je iz domačega vina izločen (ekstrahiran) alkohol (mlad konjak), in je od vseh zdravnikov priporočeno zdravstveno, dušo in telo poživljajoče sredstvo, ki pomaga posebno pri trganju po udih, izpadanju las, išijas, odrevenelosti, protinu (reumatizmu), glavobolu in zobobolu. Ena steklenica 1.20 gl. z navodilom uporabe.

Stari konjak se priporoča posebno rekonvalescentnim, bolnim na želodcu in oslabelem na krvi. Steklenica 1.50 gl. — Pri naročitvi 4 steklen.

pošiljatev frankira.

Benedikt Hertl, posest. graščine Golič pri Konjicah, Sp. Štaj. V zalogi pri Al. Q u a n d e s t, trgovcu v Mariboru, gospodarska ulica in v Mozirju pri Martinu Šuster. 526 52-42

Naznanilo.

Podpisani uljudno naznanjam vsem prečast. gg. duhovnikom in cenj. naročnikom, da **sem se preselil iz Stolne ulice v**

Župnijske ulice št. 3 (Pfarrhofgasse 3)

in si uredil najpripravnjšo veliko delavnico, v kateri izdelujem od najprostejšega do najdragocenejšega predmeta, vse cerkvene priprave, kakor: monštrance, kelihe, ciborije, lestence, svečnike, svetilnice, križe, kadilnice itd. — Staro cerkveno orodje popravljam, pozlatim in posrebrnim v ognju.

Ob tej priliki se zahvaljujem prisrčno za toliko obilno naklonjenost od prečast. svojih gg. naročnikov, katero so mi izkazovali skozi 13 let na starem prostoru in se priporočam, da bi mi še dalje dobrohotno naklonjeni ostali. Zavežujem se, da bom vedno vsakemu vestno in pošteno postregel.

Z velespoštovanjem 515 3-3

Karol Tratnik,

izdelovatelj cerkvenega orodja in posode v Mariboru (Pfarrhofgasse 3).

== Nasproti mestni hranilnici. ==

ANTON KIFMAN

največja štajerska zaloga ur iz najboljših izdelovalnic.

Srebrna remonter ura gl. 3.50 s posebno močnim in najboljšim kolesovjem gl. 5.50

Glavna prodajalna: Gospodarska ulica št. 5.

Filijalka: Tegetthoffova ulica 27

O ostalih urah in zlatnini naj se zahteva

cenik, katerega dopošljem brezplačno.

Karol Kociančič

kamnoseški mojster v Mariboru Schillerstrasse 25

se priporoča v izvrševanje vseh cerkvenih del, grobov, nagrobnih kamnov in stavbinskih del, podob in ornamentalno-kiparskih del, kakor tudi popravila na istih. — Vzorci in proračuni.

Prodaja barv, lakov in firnisa

v Mariboru, Tegetthoffove ul. 33.

priporoča za poletje 1904 barve za beljenje, katerih ne obledi ne voda ne sonce, slikanje v vseh barvah, kakor tudi vsakovrstne zemeljske in kovinske barve, najfinejše ribane oljnate barve, lake, firnise, emalj barve, Bernstein-oljnati lak za tla, olje za prah, olje za stroje, karbolinej, žgano smolo (ter), mavec, cement, apno, kakor tudi vse druge v to stroko spadajoče predmete.

Prodam 2000 kom. starih vzorcev za slikanje sten (Wandpatronen), komad po 5 kr. 541 3-2

Franc Kolar,

slikarski in pleskarski mojster.

S parno silo obratovana

tovarna za glinske izdelke

420 8-5

v Račju

priporoča svojo veliko zalogo vsega v njeno stroko spadajočega blaga, kakor **zidne opeke**, izdelane z roko ali pa na strojih, **votle zidne opeke**, opeke za oboke, lončenih cevi za drenažo, na strojih izdelane **strešne opeke**, **patentirane rezalne opeke**, plošč za tlakanje. — Blago izvrstno, ker je napravljeno iz najboljše, s stroji obdelane gline. ● ● Cene nizke!